

holdsregler imod Communerne, hvorimod man i andre Tilfælde mener, at man med fuld Tillid kan give dem besluttende Myndighed i langt større Ting. Som sagt, jeg taler paa en Maade imod Forslaget, fordi jeg finder det næsten mindre passende at sætte en saadan Regel ind i Loven; men jeg kan ikke i Virkeligheden have overmaade Meget imod det, fordi jeg troer, at den deri indeholdte Bestemmelse aldrig vil komme til Anvendelse. Sluttelig skal jeg kun endnu udtale, at der viser sig en anden Besynderlighed i hele den Aand, der gaaer igjennem disse Forslag, og det er, at, medens man med Hensyn til Bønningen af en saadan Lærerinde paa Landet, der bliver substitueret istedetfor en Lærer, i Grunden giver et overordentlig vidt Spillerum, viser sig temmelig faail, er det netop ligeoverfor Kjøbstæderne, at man finder det fornødent at tage disse minutiøse Restrictioner. Men jeg veed ikke, om det ikke er i Reglen anerkjendt, at i Kjøbstæderne kan det communale Liv bedre komme til at arbejde i en ophlyst Retning. Har man ikke sagt, at det i Reglen var lettere i Kjøbstæderne end i Landcommunerne at finde Mænd til at virke i Communalbestyrelsen i en fremadskridende Aand? Det er Noget, som jeg troer meget ofte er udtalt her i Salen, og som er almindelig anerkjendt; men dog er det her Kjøbstæderne, der skal passes saa overordentlig nøie paa, hvorimod Lærerinders Ansættelse paa Landet er stillet temmelig frit. Jeg vil derfor henstille til dem, som mene, at man der skal stille Lærerinderne temmelig frit, om de ikke for deres Medborgere i Kjøbstæderne kunne finde det naturligt at vise Kjøbstæderne en lignende Tillid.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Jeg kan umuligt gjøre mig skyldig i en saa stor Ubeskedenhed, som det vilde være, hvis jeg lod staae uimodsagt den Sammenstilling, som det ærede Medlem gjorde af denne lille Lovstump og den Lov, der udkom under 8de Marts 1856. Jeg kan slet ikke see, at der imellem disse to Love er noget Sammenligningspunkt, naar der er Spørgsmaal om, hvorvidt det vil være rigtigt at træffe Bestemmelser, der gribe ind i den nu bestaaende

Ordning. Jeg betragter Loven af 8de Marts som den egentlige Hovedlov angaaende Skolevæsenet, som den Lov, der i alt Fald indeholder de væsentlige Bestemmelser angaaende dette Væsen, medens det ikke engang med Rette kan siges, hvad den ærede Taler sagde, at den her foreliggende Lov indeholder noget Nyt, idet det jo maa være den ærede Taler fuldtvel bekendt, at allerede i flere Aar have Lærerinder fungeret ved Skoler. Det kan være, at Spiren til Undervisning ved Lærerinder ligger i selve Loven af 8de Marts 1856, og navnlig i dens § 1, der siger, at til Undervisning i Pugeskoler kan man tage, hvilke Personer der ere skikkede til at undervise der; det er muligt, at det er fra denne Spire, at den Udvikling, der senere er steet, har sin Oprindelse; men i ethvert Fald er det fuldkommen vist, at der ved den her foreliggende Lov ikke indføres noget Nyt paa Skolevæsenets Gebeet. Det gjør mig paa en vis Maade ondt — thi det vilde jo være meget smigrende for mig, om jeg kunde lade denne Sammenligning blive staaende —, at jeg ikke kan lade det gjælde, at man saaledes skulde kunne sammenligne disse to Love med hinanden; men fra de Bestemmelser, som man har anseet det for rigtigt at indføre i Loven af 1856, kan man ikke drage nogen Paralel med Hensyn til, hvorvidt det vil være rigtigt i en lille Lov som denne at gjøre Forandringer i det Bestaaende. Det maatte maastee være mig tilladt at benytte denne Leilighed til at fremsætte endnu en Ytring med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 10. I mit Foredrag sidste Gang gjorde jeg opmærksom paa, at en saadan Bestemmelse for Lærerinderne foruden Pensionsberettigelsen ogsaa vil affære Berettigelse til Skolepenge, Alderstillsag og anden Understøttelse. Det forekommer mig, at det vilde være meget urigtigt, om de ved saadanne Pugeskoler ansatte Lærerinder ikke skulde have Afgang til disse Goder, ja, det vilde vistnok være ligesvem uretsfærdigt, hvis Afgangen dertil skulde bortfalde for dem.

Ordføreren: Jeg skal søge at fatte mig i Korthed, idet jeg ikke har Meget at føie til de Bemærkninger, jeg tidligere har tilladt mig at fremsætte. Den ærede Rigsbagemand for